

AZ ELRABOLT DALOCSKA

(inuit népmese)

A hósármányok földjén beköszöntött a tavasz, mindegyikük visszatért a melegebb vidékekről a Bering-szoros szikláira. Közülük kettő közvetlenül a tengernél rakott fészket magának.

A hósármány mama egyetlen tojáskáján kotlott. Még a fészekből is félt ki-repülni, nehogy a hideg szél megfújja a tojást. Testével takarta az esőtől, étlen-szomjan ült rajta.

Végül kikelt a fióka a tojásból. Milyen aranyos szép kismadár volt!

Az egész parton nem volt hozzá hasonló, de hangos volt nagyon, szülei enni, inni, de még aludni sem tudtak mellette. Amikor vadászni ment az apja, a fiókát az anyja ringatta. Ha pedig az anyja volt úton, az apja istápolgatta.

A hósármány mama egyszer így dalolt a fiának:

Kié, ugyan kié ez az ici lábacska?

Kié, vajon kié ez a pici szárnyacska?

Kié, ugyan kié ez az icipici fejecske?

kié, vajon kié ez a két szép szemecske?

Kié, ugyan kié?

Arra repült a holló, meghallotta az éneket, letelepedett a közelben, és hallgatni kezdte. Hallgatta, hallgatta, önfeledten belemerült a dalba. Annyira megtetszett neki, hogy azt szavakkal ki sem lehet fejezni. Rimánkodni kezdett a hósármánynak:

– Ajándékozd nekem ezt a dalocskát! Add nekem ezt a nótácskát!

– Hogy képzeled?! – méltatlankodott a hósármány. – Nem adhatom neked. Csak ez az egyetlen dalunk van.

– Nagyon szépen kérlek! – győzködte a holló. – Nem tudok többé e dalocska nélkül élni!

– Az én fiacskám sem tud. Ne is kérd, úgysem adom neked!

Megharagudott a holló.

– Ha magadtól nem adod, erővel veszem el!

Lecsapott a hósármányra, elragadta tőle a dalt, és elrepült vele.

Hósármány fiúcska üvölteni kezdett, hósármány mama pedig sírva fakadt.

Hazatért a vadászatról a hősármány papa. Hallja ám, hogy fiacskája kiabál, asszonykája sírdogál.

– Mi van veletek? – kérdezte. – Valami baj történt?

– Szörnyű! – felelte hősármány mama. – Lecsapott a holló, és elvitte a dalocskánkat. Nem tudom mivel elaltatni a fiacskánkat, szegény egyre csak bömböl! Mi lesz velünk?

A hősármány papa haragra gerjedt, szikrázott a szeme, nagyot toppantott.

– Hozd a vadászkesztyűmet, a harci íjamat meg a biztosan találó nyilaimat! Elrepülök, megkeresem azt a gyalázatos párát, és kitépem a torkából a dalocskánkat!

Repült, repült, sokféle madarat látott, csak hollót nem... Itt a fogolymadarak szaladgáltak a kövek között, ott a lile fütyörészett. Végül egy egész csapat hollót pillantott meg a sziklákon. Leült a közelben, belehelyezte az íjat a nyílba, megfeszítette a húrt, és várt. Abba lövi a nyilat, aki a dalocskát dalolja.

A hollók a saját dolgaikkal foglalatostkodtak. A hollóapók a napon sütkéreztek, a hollóanyók pletykálgodtak, az ifjúság meg valamilyen játékot eszelt ki magának. A hollólegények a kedvesükkal sutyorogtak. De egyikük sem énekelt, hollónóta nem szólt, sármányének nem szállt. Egyszer-kétszer károgtak, de hát ének az?!

Továbbszállt a hősármány papa. Repült, körözgetett, egyszer látta ám, hogy egy magányos holló ül a fán. Csőrét a magasba emelte, szemét behunyta, ringatózott jobbra-balra, és így énekelt:

Kié, ugyan kié ez az ici lábacska?

Kié, vajon kié ez a pici szárnyacska?

Kié, ugyan kié ez az icipici fejecske?

Kié, vajon kié ez a két szép szemecske?

Elénekelte, majd újból rázendített:

Kié, ugyan kié ez az ici lábacska?

Kié, vajon kié, ez a pici szárnyacska?...

– Hát itt van a gonosztevő! Lám, itt van a világ legszebb dalocskájának tolvaj madara! – mondta a hősármány papa.

Azzal leszállt ugyanennek a fának az ágára, megfeszítette a húrt, és belélt a nyilat a hollóba. A nyíl végigsiklott az evezőtollakon, majd a földre esett. Oda se neki, meg se rebtent a holló szeme. Zengett és dalolt tovább.

Ekkor a hősármány papa előhúzta a puzdrából az összes nyilat, amennyi csak volt, és négyesével kezdte lövöldözni őket a gyalázatos párára.

De a holló egyre csak énekelt:

Oj,kié, ugyan kié ez az ici lábacska?
Oj,kié, vajon kié ez a pici szárnyacska?
Oj, oj, valami az oldalamba fúródott!
Oj, kié, ugyan kié ez az icipici fejecske?
Oj, valami megszúrt! Oj-oh! Oh-ój! Nem bírom tovább!
Kár-kár!

És kiengedte a dalocskát a csőréből. A hósármány papa magához ragadta, és nyomban elrepült vele haza.

Megérkezett, és hallja ám, hogy fia kiabál, asszonya pedig rídogál.

– Ne kiabáljatok, ne rídogáljatok! – csitítgatta őket a hósármány papa.

– Visszaszereztem a dalunkat a gonosz hollótól. Íme, itt van!

Megörült a hósármány mama, és tüstént dalra fakadt. A fiú megnyugodott, és elaludt.

Azóta, ha a hósármányok észrevesznek egy közelükben repülő hollót, azonnal elhallgatnak. Még a csőrüket sem merik kinyitni. Lám, e dalocskát is megőrizték, és még ma is éneklük a fiókáiknak.